

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (jud. O. Ciumaș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu și Lidia Savcov și acțiunea intervenientului principal Eugenia Marchitan împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la anularea ordinelor de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă cu obligarea emiterii ordinului de demisie și repararea prejudiciului material și moral și acțiunea reconvențională depusă de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale către Eugenia Marchitan și Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu privire la constatarea nulității actului juridic,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Lidia Savcov și Eugenia Marchitan și a fost menținută hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești,

c o n s t a t ă :

La 01 septembrie 2016 Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria și Cucu Tamara au depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești solicitând anularea ordinelor de concediere, restabilirea în funcții, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantele au indicat că, la data de 28 iunie 2016 medicul-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Talmaci, a emis Ordinul nr. 34 „Cu privire la concediere”, privind concedierea începând cu 01 iulie 2016, a următoarelor persoane, Ceban Lucia - medic bacteriolog, laboratorul microbiologic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 14 august 2015-30 iunie 2016 în număr de 29,2 zile calendaristice, Bîlici Elizaveta - felcer laborant, laboratorul microbiologic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 03 aprilie 2015-30 iunie 2016 în număr de 8,7 zile calendaristice, Lungu Maria – felcer laborant, laboratorul microbiologic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 26 februarie 2015-26 februarie 2016 în număr de 35

zile calendaristice și pentru perioada 26 februarie 2016-30 iunie 2016 în număr de 11,6 zile calendaristice, Cucu Tamara - felcer laborant, laboratorul microbiologic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 27 octombrie 2015-30 iunie 2016 în număr de 23,3 zile calendaristice, Istrati Maria - infirmieră, laboratorul microbiologic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 01 martie 2015-30 iunie 2016 în număr de 11,6 zile calendaristice, Marchitan Eugenia – laborant, laboratorul sanitaro-igienic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 10 decembrie 2015-30 iunie 2016 în număr de 12 zile calendaristice, Savcov Lidia - infirmieră, laboratorul sanitaro-igienic, cu compensare a concediului nefolosit pentru perioada 30 martie 2015-30 martie 2016 în număr de 35 zile calendaristice și pentru perioada 30 martie 2016 – 30 iunie 2016 în număr de 8,7 zile calendaristice.

Consideră reclamantele Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati și Tamara Cucu că ordinul menționat supra urmează a fi anulat ca fiind ilegal, deoarece a fost emis cu încălcarea prevederilor art. 5, 6, 8, 9, 10, 68, 74, 88¹ ale Codului muncii.

La 12 septembrie 2016, Lidia Savcov a înaintat cerere de chemare în judecată către Centrul de Sănătate Publică raional Fălești solicitând, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” în partea ce se referă la concedierea Lidiei Savcov, ca fiind ilegal, restabilirea reclamantei Lidia Savcov la locul de muncă, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul reclamantei Lidia Savcov a prejudiciului material, și anume a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă ca urmare a emiterii Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere”, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul reclamantei Savcov Lidia a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală, în mărime de 5000 lei, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul reclamantei Lidia Savcov a cheltuielilor de judecată, invocând aceleași circumstanțe de fapt și de drept ca și reclamantele Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati și Tamara Cucu.

Prin încheierea din 18 octombrie 2016 a Judecătoriei Fălești cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria și Cucu Tamara către Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului material și moral, a fost conexată cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Savcov către Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului material și moral (*f.d. 58, vol I*).

La 27 octombrie 2016, Eugenia Marchitan a depus o cerere prin care a solicitat intervenirea în proces în calitate de intervenient principal în cauza civilă la cererile de chemare în judecată depuse de Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu și Lidia Savcov împotriva Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești solicitând, acceptarea spre examinare a cererii de intervenție principală în cadrul pricinii civile nr. 2- 796/16 intentată la cererile de chemare în judecată depuse de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia împotriva Centrului de Sănătate Publică raional Fălești privind anularea ordinului de concediere restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului material și moral, admiterea cererii de intervenție principală, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești,

Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” în partea ce se referă la concedierea lui Marchitan Eugenia, ca fiind ilegal, restabilirea Eugeniei Marchitan la locul de muncă, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a prejudiciului material, și anume a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă ca urmare a emiterii Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere”, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală, în mărime de 5000 lei, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că pe rolul Judecătoriei Fălești se află cauza civilă nr. 2-796/16 intentată la cererile de chemare în judecată depuse de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia către Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului material și moral.

A menționat că, cu Ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” a luat cunoștință la data de 27 octombrie 2016 după ce pe 23 octombrie 2016 s-a întors în Republica Moldova de peste hotare.

A subliniat că, prin cererea din 22 aprilie 2016, i-a fost acordat concediu din cont propriu până la data de 01 iulie 2016, iar data de 24 aprilie 2016 a plecat în Grecia, revenind în Republica Moldova pe data de 23 octombrie 2016, fapt care se confirmă prin înscrierile cu privire la ieșirea-intrarea din (în) Republica Moldova din pașaportul său.

A indicat că, Ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” este ilegal și în partea care se referă la concedierea sa din funcție, fiind emis cu încălcarea prevederilor art. 5, 6, 8, 9, 10, 68, 74, 88¹ ale Codului muncii.

Prin încheierea protocolară din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Fălești a fost primită spre examinare cererea cu privire la intervenirea în proces în calitate de intervenient principal a Eugeniei Marchitan și a fost primită spre examinare concomitent cu acțiunea inițială (*f.d.126, vol. I*).

Prin încheierea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Fălești, au fost atrași în proces în calitate de copârți Ministerul Sănătății și ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică Bălți” (*f.d. 124-125, vol. I*).

Pe parcursul examinării cauzei în fond, intervenientul principal Marchitan Eugenia a înaintat cerere de concretizarea/completare a pretențiilor, prin care a solicitat, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” în partea ce se referă la concedierea lui Marchitan Eugenia din funcția de laborant, ca fiind ilegal, de la data emiterii acestuia 28.06.2016, restabilirea Eugeniei Marchitan la locul de muncă, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a prejudiciului material, și anume a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă ca urmare a emiterii Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere” începând cu data de 01 iulie 2016 până la data de 28 octombrie 2016, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești

pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală prin Ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, în mărime de 5000 lei, anularea ordinului medicului-șef al ”Centrului de Sănătate Publică Fălești”, Nicolae Tălmăci, nr. 54 a din 28 octombrie 2016 ”Ce privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, ca fiind ilegal, restabilirea Eugeniei Marchitan la locul de muncă, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a prejudiciului material, și anume a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă ca urmare a emiterii Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Eugenia Marchitan”, începând cu data de 28 octombrie 2016 până la data de emiterii hotărârii judecătorești privind anularea acestui ordin, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală prin Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Tălmăci, 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, în mărime de 10.000 lei, încasarea de la Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare a invocat că la data de 29 octombrie 2016 în adresa sa de domiciliu (or. Fălești, str. Limba Maternă, 11) a parvenit prin poștă cu scrisoare recomandată ordinul medicului-șef al ”Centrului de Sănătate Publică Fălești”, Nicolae Talmaci, nr. 54 din 28.10.2016 ”Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere”.

Astfel, potrivit acestui ordin a fost exclus din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere” poziția – Marchitan Eugenia, medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic, cu compensarea concediului nefolosit pentru perioada 10 decembrie 2015-30 iunie 2016 în număr de 12 zile calendaristice.

La fel se invocă că prin aceiași scrisoare a parvenit și ordinul medicului-șef al „Centrului de Sănătate Publică Fălești”, Nicolae Talmaci, nr. 54 a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, prin care s-a dispus concedierea șefei laboratorului sanitaro-igienic d-na Marchitan Eugenia în conformitate cu art. 86 alin. (1), lit. h) – absența repetată fără motive întemeiate de la lucru timp de patru ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă.

Astfel, consideră Marchitan Eugenia că ordinul medicului-șef al ”Centrului de Sănătate Publică Fălești”, Nicolae Talmaci, nr. 54 a din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, este pasibil de anulare ca fiind ilegal, din următoarele motive.

Din conținutul ordinului medicului-șef al ”Centrului de Sănătate Publică Fălești”, Nicolae Talmaci, nr. 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia” și referința depusă la 29 octombrie 2016 în Judecătoria Fălești de către pârâțului ÎMSP ”Centrul de Sănătate Publică Fălești”, rezultă că Eugenia Marchitan a fost concediată la data de 28 octombrie 2016 din funcția de șefă a laboratorului sanitaro-igienic în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, pe motivul absenței neîntemeiate de la locul de muncă în perioada 01 iulie 2016 – 28 octombrie 2016.

La fel, consideră că ordinul nr. 54a din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia” este ilegal, deoarece pe perioada

01 iulie 2016-28 octombrie 2016 a acționat Ordinul medicului șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, inclusiv în partea ce se referă la concedierea lui Marchitan Eugenia din funcție în temeiul art. 86 alin. (1) lit. ”v” din Codul muncii, care însă ulterior a fost anulat prin ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 54 din 28.10.2016.

Prin urmare, consideră că nu a existat nici temei legal pentru a se prezenta la locul de muncă în perioada 01 iulie 2016 – 28 octombrie 2016, deoarece în perioada respectivă a acționat, prezumându-se a fi legal și producând efectele juridice corespunzătoare, Ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, prin care Marchitan Eugenia a fost concediată din funcție în temeiul art. 86 alin. (1) lit. ”v” din Codul muncii, începând cu data de 01 iulie 2016.

În aceste circumstanțe, consideră că pârâtul Centrului de Sănătate Publică Raional Fălești, în persoana medicului-șef Nicolae Talmaci, conștientizând faptul că acțiunea înaintată de Marchitan Eugenia în privind anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești, Nicolae Talmaci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, cu privire la concedierea ei din funcție în temeiul art. 86 alin. (1) lit. ”v” din Codul muncii, ca fiind ilegal, este întemeiată, la data de 28.10.2016 a emis ordinul nr. 54 din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, prin care realmente a anulat ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 în partea ce se referă la concedierea Eugeniei Marchitan.

Totodată, însă, fără a-i comunica Eugeniei Marchitan sub semnătură ordinul nr. 54 din 28.10.2016 cu luarea măsurilor prevăzute de lege în acest sens, inclusiv restabilirea ei efectivă la locul de muncă, în mod ilegal a emis îndată ordinul nr. 54 a din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, prin care a dispus concedierea acesteia în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, pe motivul absenței neîntemeiate de la locul de muncă pe perioada de până la anularea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016, adică de la data de 01 iulie 2016 până la data de 28 octombrie 2016.

Faptul că ordinul de concediere cu nr. 54 a din 28 octombrie 2016 a fost emis îndată după emiterea ordinului nr. 54 din 28 octombrie 2016, fără ca acesta să fie mai întâi adus la cunoștința Eugeniei Marchitan, se confirmă cu certitudine prin faptul că ambele ordine au fost expediate de pârât pe adresa domiciliului acesteia cu aceiași scrisoare recomandată.

Suplimentar, acest fapt se confirmă prin numerele ordinelor și data emiterii acestora, prin numerele de ieșire ale cancelariei pârâtului indicate pe ele: 02-4/981 și 02-4/982 din 28 octombrie 2016, precum și prin conținutul referinței depusă de către pârâtul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în Judecătoria Fălești pe 29 octombrie 2016 în cauza civilă nr. 2-796/16.

Concomitent, consideră că ordinul nr. 54a din 28 octombrie 2016 privind concedierea Eugeniei Marchitan din funcția de șefă a laboratorului sanitaro-igienic, este pasibil de anulare ca fiind ilegal și din motivul că a fost emis cu încălcarea procedurii stabilite la art. 207, 208 și 209 Codul Muncii, deoarece până la emiterea ordinului nr. 54 a din 28 octombrie 2016, pârâtul-angajator nu a cerut Eugeniei Marchitan o explicație scrisă privind comiterea încălcării disciplinare presupusă a fi săvârșită și incriminată dânzei, pentru care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de concediere.

Mai mult decât atât, indică că, până la emiterea ordinului nr. 54a din 28 octombrie 2016 pârâtul Centrul de Sănătate Publică Fălești nici nu i-a comunicat Eugeniei Marchitan ordinul nr. 54 din 28.10.2016 prin care a anulat ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016, prin care fusese dispusă anterior concedierea acesteia în funcție în temeiul art. 86 alin. (1) lit. v) din Codul muncii ("refuzul salariatului de a continua munca în legătură cu schimbarea proprietarului unității sau reorganizarea acesteia și transferării unității în subordinea unui alt organ").

Astfel, se relevă că prin emiterea neîntemeiată și ilegală a ordinului de concediere nr. 54 a din 28 octombrie 2016, pârâtul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești i-a cauzat Eugeniei Marchitan în mod repetat suferințe de ordin psihic sub formă de neliniște sufletească, frustrare și anxietate (prejudiciu moral), care la fel urmează a fi compensate acesteia de către pârât prin echivalent bănesc.

Prin încheierea protocolară din 28 noiembrie 2016, cererea de concretizarea/completare a pretențiilor din acțiune, a fost primită pentru examinare.

Ulterior, reclamanta Marchitan Eugenia și-a concretizat pretențiile solicitând, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” în partea ce se referă la concedierea lui Marchitan Eugenia din funcția de laborant, laboratorului sanitaro-igienic, ca fiind ilegal, din data emiterii acestuia 28.06.2016, anularea ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, ca fiind ilegal, din data emiterii acestuia 28 octombrie 2016, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 62a din 06 decembrie 2016 „Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu”, ca fiind ilegal, din data emiterii acestuia 06 decembrie 2016, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 66 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la concedierea d-nei Marchitan Eugenia”, ca fiind ilegal, din data emiterii acestuia 16 decembrie 2016, încasarea de la pârâtul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă de la data de 01.07.2016 și până la data emiterii hotărârii judecătorești în prezenta cauză, reieșind din mărimea salariului ei mediu lunar de 4083,48 lei, încasarea de la pârâtul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală prin Ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, în mărime de 5000 lei, încasarea de la pârâtul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală prin Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, în mărime de 10.000 lei, încasarea de la pârâtul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală prin Ordinul nr. 66 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la concedierea d-nei Marchitan Eugenia”, în mărime de 15.000 lei, în locul restabilirii la muncă a Eugeniei Marchitan, a încasa de la pârâtul Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești în acesteia a compensației suplimentare în mărime de 6 salarii medii lunare, ceea ce constituie suma de 24.500,88 lei (4083,48 lei x 6 luni = 24.500,88 lei), cu obligarea pârâtului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești să emită imediat ordinul cu privire la eliberarea Eugeniei Marchitan din funcție de la data adoptării hotărârii judecătorești în prezenta cauză, în temeiul

art. 85 din Codul muncii - Demisia, și să efectueze înscrierile corespunzătoare în carnetul ei de muncă, încasarea de la pârâțul Centrul de Sănătate Publică raional Fălești în beneficiul Eugeniei Marchitan a sumei de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (*f.d. 220-233, vol.I*).

La data de 17 noiembrie 2017 reclamantele Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia au depus o cerere privind completarea și concretizarea pretențiilor din acțiune, solicitând, anularea Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” în partea ce se referă la concedierea reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia, ca fiind ilegal, încasarea, în mod solidar, de la ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică Raional Fălești”, Ministerul Sănătății și ÎMSP ”Centrul de Sănătate Publică Bălți” în beneficiul reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă ca urmare a emiterii Ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești, Nicolae Tălmăci, nr. 34 din 28 iunie 2016 ”Cu privire la concediere”, începând cu data de 01 iulie 2016 și până la data emiterii hotărârii judecătorești privind anularea acestui ordin, reieșind din mărimea salariului mediu lunar al fiecărei reclamante pentru perioada anterioară concedierii, încasarea, în mod solidar, de la ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică raional Fălești”, Ministerul Sănătății și ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică Bălți” în beneficiul reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia a compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală, în mărime de a câte 5000 lei pentru fiecare reclamantă, în locul restabilirii la muncă a lui Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia a încasa, în mod solidar, de la ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică raional Fălești”, Ministerul Sănătății și ÎMSP ”Centrul de Sănătate Publică Bălți” în folosul acestora a compensației suplimentare în mărime de 6 salarii medii lunare reieșind din mărimea salariului mediu lunar al fiecărei reclamantă pentru perioada anterioară concedierii, cu obligarea de a fi emis imediat ordinul cu privire la eliberarea reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia din funcție, în temeiul art. 85 din Codul muncii - demisia, și să efectueze înscrierea corespunzătoare în carnetele lor de muncă, încasarea, în mod solidar, de la ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică raional Fălești”, Ministerul Sănătății și ÎMSP ”Centrul de Sănătate Publică Bălți” în beneficiul reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de a câte 1000 lei în beneficiul fiecăreia (*f.d. 77-82, vol.II*).

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești a fost admisă cererea privind înlocuirea părții în proces, pârâții ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică raional Fălești” și ÎMSP „Centrul de Sănătate Publică Bălți” fiind înlocuiți cu succesorul în drepturi - Agenția Națională pentru Sănătate Publică (*f.d. 99, vol.II*).

Prin hotărârea din 06 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia și la acțiunea intervenientului principal Marchitan Eugenia către Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, privind anularea ordinelor de concediere, restabilirea în

funcții și compensarea prejudiciului material și moral, a fost admise parțial (f.d.170-195, Vol. II).

Prin decizia din 14 martie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelurile declarate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, s-a casat hotărârea din 06 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, și s-a remis cauză spre rejudecare în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

La 22 decembrie 2020 Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a depus cerere reconvențională împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și Eugeniei Marchitan solicitând constatarea nulității absolute a ordinului Centrului de Sănătate Publică r-nul Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 „cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” prin care s-a dispus excluderea din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 a poziției –Eugenia Marchitan, medic laborant, laboratorul sanitaro-igienic.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a invocat că prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 184 din 25 martie 2016, despre modernizarea și reorganizarea serviciilor de laborator al Serviciului de Stat de Supraveghere a Sănătății Publice a fost reorganizat serviciul de laborator.

Prin ordinul prenotat Ministerul Sănătății inclusiv a aprobat limita numărului de unități de încadrare a personalului de laborator în Centrele de Sănătate Publică cu laboratoare de performanță, și a obligat conducătorii instituțiilor date, de a informa și propune sub semnătură angajaților despre transferul/angajarea lor din Centrele de Sănătate Publică teritoriale în Centrele de Sănătate Publică cu laboratoare de performanță, începând cu 01 iulie 2016 și despre modificările operate în schemele de încadrare, organigrama și regulamentele Centrelor de Sănătate Publică teritoriale.

Notează că la data de 15 iunie 2016 prin Ordinul fostului Minister al Sănătății nr. 450 a fost aprobată în redacție nouă Regulamentul de organizare și funcționare, precum și organigrama Centrul de Sănătate Publică r-nul Fălești, unde nu se mai regăsesc funcțiilor reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia și intervenientul principal Marchitan Eugenia.

Drept temei de concediere a reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara și Savcov Lidia și intervenientul principal Marchitan Eugenia a fost ordinul Centrului de Sănătate Publică r-nul Fălești nr. 34 din 28 iunie 2016 cu privire la concediere, emis în baza art. 86 alin. (1) lit. v) Codul muncii, adică, refuzul salariatului de a fi transferați în altă localitate în legătură cu reorganizarea acestuia, precum și a transferului unității în subordinea unui alt organ.

A indicat că prin Ordinul Centrului de Sănătate Publică r-1 Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” s-a dispus excluderea din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 a poziției - Marchitan Eugenia, medic-laborant, laboratorul sanitaro- igienic.

Prin Ordinul Centrului de Sănătate Publică r-nul Fălești nr. 54a din 28 octombrie 2016 „Cu privire la concedierea lui Marchitan Eugenia”, fiind dispusă concedierea doamnei Marchitan Eugenia din funcția de medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic.

Ulterior, prin Ordinul Centrului de Sănătate Publică r-1 Fălești nr. 62a din 06 decembrie 2016 „Cu privire la efectuarea unei anchete de serviciu s-a dispus efectuarea unei anchete de serviciu în privința lui Marchitan Eugenia”.

Prin Ordinul Centrului de Sănătate Publică nr. 66 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la concedierea lui Marchitan Eugenia” s-a dispus concedierea doamnei Marchitan Eugenia din funcția de medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic.

Astfel, conform art. 216 alin. (1) Codul civil (în redacția Legii de până la adoptarea Legii nr. 133/2018), actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

În conformitate cu art. 220 alin. (1) CC, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 217 alin. (1) CC (în redacția Legii de până la adoptarea Legii nr. 133/2018), nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată invocă din oficiu.

Conform alin. (2) al aceluiași text, nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate, iar în conformitate cu alin. (3), acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Conform art. 16 din Legea privind supravegherea de Stat a sănătății publice nr. 10/2009 (redacția în vigoare la data de 01 iulie 2016), care a reglementat organizarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice: Supravegherea de stat a sănătății publice se realizează de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice și se extinde asupra întregului teritoriu al țării. Regulamentul de activitate a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice se aprobă de Guvern. Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice asigură coordonarea măsurilor de sănătate publică la nivel teritorial. Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice reprezintă un sistem unic cu subordonare pe verticală și este dirijat de medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova - viceministrul sănătății. Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este structurat astfel: la nivelul întâi - Ministerul Sănătății, reprezentat prin medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova - viceministrul sănătății și prin direcțiile relevante ale ministerului; la nivelul doi - Centrul Național de Sănătate Publică, centrele de performanță de sănătate publică și centrele teritoriale de sănătate publică. Medicul-șef sanitar de stat din teritoriu și adjuncții săi exercită supravegherea de stat a sănătății publice în teritoriul administrativ respectiv. Centrul Național de Sănătate Publică, centrele de performanță de sănătate publică și centrele teritoriale de sănătate publică sînt instituții de stat, cu statut de persoană juridică, în subordinea Ministerului Sănătății, dispun fiecare de un cont trezorerial, de un cont special, inclusiv valutar, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea sa în limba de stat.

Potrivit pct. 5 din Hotărârea Guvernului cu privire la Serviciul de Stat a Sănătății Publice nr. 384/2010 (redacția în vigoare la data de 01 iulie 2016), se delegă Ministerului Sănătății funcția de a revedea și modifica numărul de state ale unor instituții ale Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, în limitele statelor de personal ale instituțiilor Serviciului, aprobate, în caz de necesitate, în funcție de starea sănătății populației, factorii de risc și situațiile de urgențe de sănătate publică în teritoriile administrative.

Astfel, prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 184 din 25 martie 2016, despre modernizarea și reorganizarea serviciilor de laborator al Serviciului de Stat de Supraveghere a Sănătății Publice a fost reorganizat serviciul de laborator.

Prin ordinul prenotat Ministerul Sănătății inclusiv a aprobat limita numărului de unități de încadrare a personalului de laborator în Centrele de Sănătate Publică cu laboratoare de performanță, și a obligat conducătorii instituțiilor date, de a informa și propune sub

semnătură angajaților despre transferul/angajarea lor din Centrele de Sănătate Publică teritoriale în Centrele de Sănătate Publică cu laboratoare de performanță, începând cu 01 iulie 2016 și despre modificările operate în schemele de încadrare, organigrama și regulamentele Centrelor de Sănătate Publică teritoriale.

Astfel, funcția pârâtei neconvenționale Eugenia Marchitan de medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nu s-a mai regăsit în statele de personal ale instituției.

Prin urmare, în situația în care funcția pârâtei neconvenționale Eugenia Marchitan de medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic al Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nu s-a mai regăsit în statele de personal ale instituției, fostul director al instituției nu a avut nici un drept de a dispune prin Ordinul Centrului de Sănătate Publică r-1 Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” excluderea din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 a poziției - Marchitan Eugenia, medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic.

Astfel, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale consideră că prin ordinul Centrului de Sănătate Publică r-1 Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” s-a dispus excluderea din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 a poziției - Marchitan Eugenia, medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic, este de drept lovit de nulitate.

Prin încheierea protocolară din 22 decembrie 2020 a judecătorei Bălți, sediul Fălești cererea reconvențională a fost primită pentru examinare concomitent cu acțiunea inițială.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu și Lidia Savcov către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru anularea ordinului de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă cu obligarea emiterii ordinului de demisie și repararea prejudiciului material și moral. A fost admisă parțial acțiunea intervenientului principal Eugenia Marchitan către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Agenția Națională pentru Sănătate Publică pentru anularea ordinelor de concediere, încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă cu obligarea emiterii ordinului de demisie și repararea prejudiciului material și moral. A fost constatat nulitatea Ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 62a din 06 decembrie 2016 „Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu” și a Ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 66 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la concedierea Eugeniei Marchitan”. A fost încasat de la Agenția Națională pentru Sănătate Publică în beneficiul Eugeniei Marchitan cheltuielile de judecată în sumă de 100 lei. În restul pretențiile din acțiunea intervenientului principal Eugenia Marchitan au fost respinse. A fost admisă acțiunea reconvențională intentată de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale împotriva Eugeniei Marchitan și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică pentru constatarea nulității actului juridic. A fost constatat nulitatea Ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere”. (*f.d.199, 208-217, vol.III*).

La 22 martie 2022, Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Lidia Savcov și Eugenia Marchitan au depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătorei

Bălți, sediul Fălești și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii principale și respingerea acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Lucia Ceban, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Lidia Savcov și Eugenia Marchitan și a fost menținută hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești.

În susținerea soluției sale instanța de apel a reținut că, de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Instanța de apel a subliniat că în speța dedusă judecării a avut loc o reorganizare a serviciului de laborator al SSSSP, inclusiv și a celui din subordinea Centrului de Sănătate Publică Fălești prin instituirea laboratoarelor de performanță în cadrul Centrelor de Sănătate Publică teritoriale și laboratoarelor naționale de referință în sănătate publică, în cadrul Centrului Național de Sănătate Publică, unde laboratorul din cadrul Centrului de Sănătate Publică Fălești trece în cadrul laboratorului performant al Centrului de Sănătate Publică mun. Bălți, astfel, fiind realizată prima condiție (*f.d.95, vol.I*).

Pe lângă faptul că laboratorul din cadrul Centrului de Sănătate Publică Fălești a fost reorganizat, acesta a fost transferat în subordinea unui alt organ, și anume a Centrului de Sănătate Publică a mun. Bălți.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, pentru concedierea legală în acest temei este necesar existența uneia din cele trei cauze invocate (schimbarea proprietarului, **reorganizarea unității, transferul unității în subordinea unui alt organ**), pe de o parte, și **refuzul** (e rezonabil ca acesta să fie perfectat în formă scrisă al salariatului de a continua lucrul în legătură cu una din aceste schimbări) pe de altă parte.

Astfel, instanța de apel a constatat ca fiind întemeiat și legal Ordinul cu privire la concediere nr. 34 din 28 iunie 2016 privind concedierea lui Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Marchitan Eugenia și Savcov Lidia, începând cu 01 iulie 2016 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. v) Codul muncii, or, Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia au fost informate despre reorganizarea laboratorului din cadrul Centrului de Sănătate Publică Fălești, fiindu-le explicate dreptul de a fi reangajate prin transfer CSP mun. Bălți, însă apelantele au refuzat să continue munca ca rezultat al reorganizării serviciului de laborator al Centrului de Sănătate Publică Fălești și transferul acestei unități în subordinea Centrului de Sănătate Publică al mun. Bălți, în calitate de laborator de performanță.

Cu privire la argumentele Eugeniei Marchitan instanța de apel a reținut că la emitere și taparea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 cu privire la concediere a fost produsă o eroare tehnică din neglijență, prin care a fost inclusă poziția „Marchitan Eugenia” (*f.d.215, vol.I*). Astfel, prin ordinul Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 54 din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la modificarea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 cu privire la concediere” a fost exclus din ordinul nr. 34 din 28 iunie 2016 „Cu privire la concediere” poziția – Marchitan Eugenia, medic-laborant, laboratorul sanitaro-igienic, cu compensarea concediului nefolosit pentru perioada 10 decembrie 2015 – 30 iunie 2012, în număr de 12 zile calendaristice (*f.d.153, vol.I*).

La fel instanța de apel a statuat că prin cererea din 19 aprilie 2016 Marchitan Eugenia a solicitat acordarea concediului din cont propriu de la 25 aprilie 2016 până la 30 iunie 2016 (*f.d.151, vol.I*). Iar, potrivit ordinul Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 18^a din 20 aprilie 2016 se constată că medicului laborant CSP raional Fălești Marchitan Eugenia, i s-a acordat concediu din cont propriu de la 25 aprilie până la 30 iunie 2016 (*f.d.150, vol.I*). Prin procesul-verbal întocmit de membrii comisiei și Comitetul Sindical au constatat că Marchitan Eugenia a lipsit nemotivat de la serviciu în perioada 01 iulie – 28 octombrie 2016 (*f.d.152, vol.I*). Iar, prin ordinul Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 54^a din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia” a fost concediată șefa laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia, în conformitate cu art. 86 alin. (1) lit. h) Codul muncii – absența repetată fără motive întemeiate de la lucru timp de patru ore consecutive, în timpul zilei de muncă (*f.d.154, vol.I*). Ulterior, prin ordinul Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 62 din 06 decembrie 2016 ”Cu privire la anularea ordinului nr. 54^a din 28 octombrie 2016” a fost anulat ordinul nr. 54^a din 28 octombrie 2016 ”privind concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia” în legătură cu necesitatea organizării unei anchete de serviciu la cazul dat (*f.d.199, vol.I*).

Tot la 06 decembrie 2016 medicul-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești prin ordinul nr. 62^a „Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu” a dispus organizarea unei anchete de serviciu pentru elucidarea cazului de absență nemotivată de la serviciu a lui Marchitan Eugenia în perioada 01 iulie – 07 decembrie 2016, fiind formată și comisia de anchetă (*f.d.200, vol.I*).

Despre emiterea ordinului nr. 54^a din 28 octombrie 2016 și ordinului nr. 62 din 06 decembrie 2016, Marchitan Eugenia a fost informată prin scrisoarea Centrului de Sănătate Publică Fălești din 09.12.2016, solicitându-se depunerea explicațiilor în termen de 5 zile (*f.d.236-237, vol.I*).

Astfel, prin procesul-verbal din 15 decembrie 2016 Comisia de anchetă de serviciu aprobată prin ordinul nr. 62^a din 06 decembrie 2016, a constatat lipsa nemotivată la locul de muncă a reclamantei Marchitan Eugenia în perioada 01 iulie - 07 decembrie 2016 (*f.d.201-206, vol.I*).

Concomitent, Colegiul reține că prin procesele-verbale din 28 octombrie 2016, 01 noiembrie 2016, 02 noiembrie 2016 și 03 noiembrie 2016 întocmite de comisia CSP Fălești, s-a constatat că Marchitan Eugenia a lipsit nemotivat de la serviciu la data de 28 octombrie 2016, 01 noiembrie 2016, 02 noiembrie 2016 și 03 noiembrie 2016 (*f.d.210-213, vol.I*).

Urmare a solicitărilor Eugeniei Marchitan, instanța de apel a reținut că instanța de fond întemeiat a dispus anularea ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 62^a din 06 decembrie 2016 ”Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu” și a ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 66 din 16 decembrie 2016 ”Cu privire la concedierea d-ei Marchitan Eugenia”, deoarece Marchitan Eugenia a fost concediată prin ordinul medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 34 din 28 iunie 2016 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. v) Codul muncii, legalitatea căruia a fost constată în prezentul proces. Prin urmare, se învederează că începând cu data de 28 iunie 2016 relațiile de muncă dintre Centrul de Sănătate Publică Fălești, în calitate de angajator și Marchitan Eugenia, în

calitate de angajat, au încetat, ca efect al concedierii, iar părțile raporturilor de muncă neavând careva drepturi și obligații reciproce, *inter alia*, Marchitan Eugenia nu avea obligația de a se prezenta la serviciu după data de 28 iunie 2016.

Cu referire la ilegalitatea ordinului Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 62a din 06 decembrie 2016 ”Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu”, instanța de apel a relevat că că începând cu data de 28 iunie 2016, Marchitan Eugenia nu mai avea calitatea de salariată a Centrului de Sănătate Publică Fălești, și respectiv faptele comise după această dată (neprezentarea la serviciu), nu constituie o abatere disciplinară și nu poate fi investigată de către o comisie disciplinară.

Cât privește ilegalitatea ordinului Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 54^a din 28 octombrie 2016 ”Cu privire la concedierea șefului laboratorului sanitaro-igienic Marchitan Eugenia”, Colegiul civil conchide că acesta nu poate constitui obiectul unei acțiuni în justiție, într-u cât ordinul respectiv a fost anulat prin ordinul Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 62 din 06 decembrie 2016 ”Cu privire la anularea ordinului nr. 54^a din 28 octombrie 2016”, astfel, constatându-se lipsa obiectului acțiunii civile.

Din aceste considerente, instanța de apel a atestat că ordinul Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 62a din 06 decembrie 2016 ”Cu privire la organizarea unei anchete de serviciu” și Ordinul Centrului de Sănătate Publică raional Fălești nr. 66 din 16 decembrie 2016 ”Cu privire la concedierea Eugeniei Marchitan” sunt ilegale, și corect au fost anulate de către instanța ierarhic inferioară.

Astfel, prima instanță în mod just a dispus respingerea solicitării reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia privind încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă, în contextul în care art. 90 alin. (4) Codul muncii, statuează că în locul restabilirii la locul de muncă, părțile pot încheia o tranzacție de împăcare, iar în caz de litigiu – instanța de judecată poate încasa de la angajator, cu acordul salariatului, în beneficiul acestuia, o compensație suplimentară la sumele indicate la alin.(2) în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare ale salariatului, or, legalitatea ordinului nr. 34 din 28 iunie 2016 exclude aplicabilitatea în speță a normei date.

Concomitent, instanța de apel constată că la moment lipsesc careva temeiuri privind obligarea pîrîtului să emită ordine de demisie a reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia în temeiul art. 85 din Codul muncii și să efectueze înscrierea corespunzătoare în cartetele de muncă, iar prima instanță în mod întemeiat a dispus respingerea pretenției respective.

Cu referire la pretenția reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia privind încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă pentru perioada 01 iulie 2016 până la emiterea hotărârii, instanța de apel a reținut că această obligație survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă, însă fiind constatată legalitatea ordinului medicului-șef al Centrului de Sănătate Publică Fălești nr. 34 din 28 iunie 2016 privind concedierea reclamantelor Ceban Lucia, Lungu Maria, Bîlici Elizaveta, Istrati Maria, Cucu Tamara, Savcov Lidia și Marchitan Eugenia, instanța de apel a conchis că prima

instanță întemeiat a dispus respingea pretențiile acestora privitor la încasarea despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă.

De asemenea, cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel conchide că aceasta corect a fost respinsă de către prima instanță, or, temei pentru survenirea răspunderii materiale a angajatorului în forma reparării prejudiciului moral, constă în comiterea unei fapte ilicite, în speță, manifestată prin eliberarea ilicită din serviciu, condiție nerealizată în cazul dat pentru motivele expuse mai sus.

La 01 august 2022, Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și parțial hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale și respingerea acțiunii reconvenționale. Totodată, în cererea de recurs a fost indicată în calitate de recurentă și Lidia Savcov, însă ultima nu a semnat cererea de recurs.

În motivarea recursului recurentele au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a examinat formal și superficial cauza, nu au fost elucidate circumstanțe importante ale cauzei, concluziile expuse în actul contestat contravin circumstanțelor cauzei, au fost interpretate eronat unele prevederi legale, nu a fost aplicată legea care urma a fi aplicată.

Au menționat că angajatorul la emiterea ordinului de concediere în temeiul art. 86 alin. (1) lit. v) Codul muncii, a încălcat condițiile stabilite pentru eliberarea salariatului în baza acestui temei, or, în prezenta speță șeful Centrului de Sănătate Publică Fălăști nu a emis un ordin (dispoziție, decizie sau hotărâre) dar a întocmit o listă a specialiștilor de laborator din centru de Sănătate Publică Fălăști, indicând că recurentele au fost informate despre modificările operate în schemele de încadrare.

Consideră recurentele că, în cazul în care această scrisoare urma a fi semnată de către recurente, care au refuzat să-și aplice semnătura, urma a fi întocmit un proces verbal pentru fiecare recurentă, semnat de toți membrii comisiei.

Au susținut că decizia instanței de apel contravine prevederilor legale privitor la motivarea hotărârii și a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 07 iulie 2008, cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației procesuale civile și la întocmirea actelor judecătorești de dispoziție în cadrul examinării pricinilor civile și economice în ordine de apel și recurs.

Astfel, abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit în privința faptului că instanța de fond nu s-a expus asupra unei pretenții din cererea de chemare în judecată, constituie o încălcare a art. 6§1 a Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece nu a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele invocate au fost neglijate sau respinse, motivele respingerii acestora, fiind lăsate astfel într-o stare de incertitudine.

Mai mult, instanța de apel nu a studiat probele din dosar, încălcând astfel prevederile art. 130 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 15 februarie 2022 și a fost expediată la adresa poștală a recurentelor la data de 01 iunie 2022, și a fot

recepționată de Tamara Cucu la 07 iunie 2022, Elizaveta Bîlici la 08 iunie 2022, Maria Istrati la 10 iunie 2022, iar recursul a fost depus la 01 august 2022.

Astfel, recursul, este în termen.

La 12 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Centrul de Sănătate Publică r-nul Fălăști, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și și Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 137, vol. IV).

Prin referința depusă la 14 septembrie 2022, Agenția Națională pentru Sănătate Publică a solicitat respingerea recursului declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati,

Tamara Cucu, Eugenia Marchitan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Maria Lungu, Elizaveta Bîlici, Maria Istrati, Tamara Cucu, Eugenia Marchitan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic